

༄༅། །དཔལ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་དབང་ཆེན་ཏེ་མ་གྲིན་གྱི་ཏེ་སྐྱོད་ཐེངས་གསུམ་བཤད་པ་སྐྱོད་མིན་དབང་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

། རྒྱ། །ན་མོ་གུ་རུ་བྱ་གྱི་སྐྱ་ཡ། དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་དཔལ་གྱི་དབང་ལྷུག་ཆེ། །དཔལ་ཆེན་རྟ་མགྱིན་དཔལ་གྱི་རྟ་སྐྱད་སྐྱོགས། །དཔལ་ལྷན་པར་དཔལ་ཆེན་གྱུབ་
པའི་གཙོ། །དཔལ་ལ་སྐྱོན་པས་དཔལ་དེར་གྱུས་བཏུད་ནས། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རྟུ་རྟུའི་སྐྱས་སྐྱོན་ཅིང་། །དོ་རྗེ་རྟ་ཡི་རུར་དབྱངས་འཚོར་བ་ལས། །ཁམས་
གསུམ་འབྱུང་བོ་ཟླེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡི། །དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་ལུང་རུར་སྐྱེལ་བར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་ཁམས་གསུམ་དང་། ལྷ་བན་ལས་འདས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱོ་རྗེ་དཔལ་ཆེན་པོ་པར་དབང་ཆེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་ནི་མཁའ་ལྷུབ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གསུང་གི་དོ་རྗེ་པར་འདི་རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱད་

	<p>༡། །བ་མཐའ་ཡས་འོད་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཚོས་སྐྱེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བརྟལ་བྱུང་ག་དག་ཚོས་སྐྱེ་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས། ལྷན་གྱུ་བ་འོད་གསལ་ རང་བཞིན་ལྷན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་རིགས་ལྷ་གངས་ཚེན་མཚོ་ཡི་སྒྲིན་ཚེན་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། རྒྱན་སྐྱེ་ག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱི་དང་ནང་མེད་པ་མཐའ་དབུས་ཐམས་ ཅད་དང་བྲལ་བ་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཁྱོན་དཔག་པར་དགའ་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པར་འཕྲོ་བའི་རང་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་གདངས་དེ་ ལས། ཐུགས་རྗེ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཡི་ཚོ་འཕྲུལ་སྤོགས་དང་དུས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཅིང་སྐྱ་ཚོགས་ཅིར་ཡང་བསྐྱུར་བའི་ཞི་དང་ཁྱོ་གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱས་དེ་ཅིག་</p>	
--	---	--

མེད་ཡང་རྒྱལ་ལྷ་མོ་གི་གྲངས་སྟེང་དུ་འདུ་འཕྲོ་ཆེན་པོས། གཏུལ་བྱ་དག་མ་དག་གི་དོན་མཐའ་ཡས་པར་སྟོན་ཅིང་འབད་པ་མེད་པའི་སྲིན་ལས་གི་རོལ་མོ་སྟོགས་བརྒྱུ་འཕྲོ་བ་ལས། སྟོན་གི་
བསྐྱལ་པའི་དུས་གསང་སྟགས་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་གོལ་ཞིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་རབ་ཏུ་བཅིངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་འཕྲོ་རྒྱུང་དྲག་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་། སྟོན་དུས་གསང་
སྟགས་རང་བཞིན་གི་གསང་བ་དང་། སྐས་པ་གསང་བའི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཉོགས་ཀྱང་ཚིག་དང་སྟགས་གི་བདེན་པའི་སྟོབས་གི། རུའུ་ཐར་པ་ནག་པོར་སྐྱེས་ནས་དུག་ཤིང་གི་ཅུ་བར་ལའོར་བདུད་
དང་སྲིན་པོའི་ཚུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གནས་ནས་ག་ཟ་བྲག་འཕུང་རུས་ལུར་སྟགས་གྲོན་གི་བརྒྱལ་ལུགས་ཉམས་སུ་སྐྱངས་ཏེ་སྟོར་སྟོལ་སྟོ་ཇི་བཞིན་པར་སྟོད་པ་དང་། མ་རུང་བརྒྱུངས་པོའི་ང་འོ་
གཏུམ་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ནས་གཟུགས་ཁམས་གི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་གནས་མན་ཆད་དབང་དུ་བསྟུས་ཏེ་གནས་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བགྲོས་ནས་ཞི་བ་ཆེན་པོས་
འདུལ་བར་བཞེད་ཀྱང་དྲག་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མ་ཐུལ་བའི་ཚུལ་མཛད་ནས། སྤྱིར་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། གར་གི་ཉམས་དགུ་ལྟར་པའི་འབར་བ་ཆེན་པོ་ཁྲོ་བོའི་

༥

ལྷན་པོ་

མཚན་མོ་

༂། །དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་སྒྲིན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་རྩོ་རྩེ་རྩེ་ཡི་མགྲིན་བུའི་ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་མངོན་བར་སྐྱེས་ཏེ། བདུད་པོ་དེ་ཡི་ལུས་ལ་ལྷགས་ནས་རྩོ་རྩེའི་གཤོགས་པ་རབ་ཏུ་
 བརྒྱུད་སྟེ་སྒྲི་བོ་ནས་རྩོ་རྩེ་རྩེ་ཡི་གདོང་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་མགྲིན་སྐྱུ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ་དང་། དཔལ་གྱི་རྩ་སྐད་དེས་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་རུ་ཏུ་དེ་ཉིད་མ་བཟོད་དེ་གིན་ཏུ་སྐྱུག་པར་གྱུར་
 པའི་སྐྱེ་སྐྱུགས་གྱི་གདུང་དབྱངས་དྲག་པོས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། ལའོར་གྱི་སྐྱུས་དང་གྱི་ཕོ་གྱི་མོ། བྱན་དང་བྱན་མོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོག་སྒྲིང་སྐྱེད་ལྷན་ཞིང་དྲག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་
 ལུས་གདན་དུ་དབུལ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་པདྨ་དབང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བཅུག་སྟེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིང་པོར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལའོར་གྱི་ཚུང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
 ཆགས་ཐབས་གྱི་སྒྲོར་བ་མཛད་དེ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་ལ་མི་འཚལ་ཡང་གྱི་བྱམས་སུ་གནས་པར་ལུས་བཞིན་བཀོད་དེ་དཔལ་གྱི་མ་འབབ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འདུལ་
 བྱེད་དང་། གསང་སྐྱུགས་གྱི་རྒྱུད་འབྱུང་བའི་སྐྱེད་གཞིའི་ཚོ་འཕྱུལ་དུ་སྒྲོན་པ་ཅམ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་གཞིའི་སྐྱབས་དོན་དེ་ཡི་སྐྱབས་སུ་སྒྲོན་པ་དཔལ་ཆེན་པདྨ་དབང་གི་

5

འཇིགས་པའི་

འཇིགས་པའི་

༄༅། །གཏེར་གྱི་གདམས་ཟབ་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་སྤྲིང་པོ་ནི་རྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཉམ་མགོན་དགོངས་པ་སྟོན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགྲོ་མགྲོགས་པས་ཀྱི་རྟ་སྐད་ཞེས་ནི་དེ་ལ་བྱུང་། རྟ་ཡི་རང་བཞིན་འགྲོས་མཁས་ལྟར་ཐེག་པ་དགུ་དང་ས་ལམ་བསྐྱོད་མཁས་ཤིང་རྩེ་མོར་སྤྱོད་པས་ན་རྟ་མགོན་ཞེས་ནི་དེ་ལ་བྱུང་། རྟ་མགོན་རང་བཞིན་ཁ་རྩལ་ཆེ་དེ་བཞིན་རྟ་མཚོག་གསང་སྟགས་འདི་གསང་སྟགས་གཞན་པས་ཁ་རྩལ་ཆེ་རྟ་མགོན་ཞེས་ནི་དེ་ལ་བྱུང་། རྟ་ནི་དྲག་པོའི་རྩམ་ཚུལ་ལས་རྟ་མགོན་ལས་ནི་བྱེད་པའོ་རྟ་ནི་དྲག་པོའི་རང་དང་ལྡན་མགོན་ནི་གདུག་པ་འདུལ་བའོ་རྟ་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་རྐང་པར་ལྡན་མགོན་ནི་སངས་རྒྱས་ས་གཞོན་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟ་ཡི་འགྲོས་དགུ་དང་མཚུངས་སྐྱུར་གྱི་ཐེག་པ་དགུར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྐྱོག་ཏུ་ཚུད་པ་ནི་མི་སྐྱུར་པ་འགྲོ་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་མཐོང་ཞིང་མི་དགོ་བཅུ་སྐད་ལེན་གྱི་ལེགས་སྟོན་ཅམ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བས་ལམ་སྟེགས་ཅམ་དང་། གཉིས་པ་ལྷུགས་ཀྱི་འགྲོས་ནི་ལྷུགས་སྐྱོག་གིས་སྟོམ་པ་དེ་ཐེག་འགྲོས་སུམ་ལག་ལས་

ལྷུང་ཡང་རང་དབང་གི་བཀོད་དུ་མེད་པ་ལྷུང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་སྣ་མའི་དོན་ལས་འཕགས་ཀྱང་མཉམ་པའི་དོན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ལྷུང་བས་ལྷ་སྟོན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་
སྟོག་དུ་ལྷུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ཕོ་ཉ་སྣུམ་གྱི་འགྲོས་ནི། ཐག་བ་དང་ལྷགས་སྟོག་སོགས་ལས་གྲོལ་བ་སྣ་མ་ལས་ལྷུང་བ་བཞིན། ཚོས་བདག་གི་སྟོགས་གཅིག་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟོགས་
པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཀྱང་གོང་མ་ལས་ཐབས་ཤེས་དམན་པས་ལམ་བུལ་ཞིང་མཐར་འབྲས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའོ། །བཞི་བ་མཚམས་ལེགས་གཟེངས་གྱི་འགྲོས་ནི། མགོ་འཕང་བཏེགས་
ནས་རང་དབང་གི་ལྷུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྷུང་ཐེག་ཆེན་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བས་བྱུང་དུ་འཕགས་ཤིང་། སྟོན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆེ་བས་བྱུང་བར་འཕགས་ཀྱང་རང་འབྲས་ཇི་
ཅུམ་ལྷུང་ཡང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་ལ་བརྩོན་དགོས་པས་ལམ་དལ་བ་དང་། ལྷ་བ་གམ་བུ་ཉལ་འགྲོས་ནི། ཉ་གོམ་པ་མཁས་པའི་འགྲོས་དེ་ལྷུང་ཞིང་བདེ་བ་ལྷུང་མཉམ་པའི་དོན་
མཐོང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཐ་མལ་དུ་མི་འཛོན་པར་ལྷུང་བལྷ་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་བ་དང་། དུག་བ་སྣང་མོའི་འདུར་འགྲོས་ནི། གོམ་འགྲོས་ལས་འདུར་འགྲོས་ཀྱི་སྣང་གུ་འགྲོ་བ་ལྷ་བུ་ལྷུང་

ད

ལྟོ

ཚུལ་ཚུལ་།

༄༅། །བ་ཡིན་བ་བཞིན། གྱི་ཡའི་ལྟ་བ་ལས་ལྷ་བ་དང་ཡོ་ག་ལྟ་བར་འཕགས་པའི་བདག་དང་ལྟ་མཉམ་པར་ཤེས་པས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཅིང་སྲི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། བདུན་བ་
 རོལ་མོའི་སྟབས་འགོས་ཞེས་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བར་སྡིང་སྟབས་ཀྱི་འགོ་བ་མགོགས་བ་དང་མཚུངས་པར། དབྱིངས་ཡེ་མཉམ་བ་ཉིད་བདེན་བ་དབྱེར་མེད་ལྷག་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཚེན་པོར་ཉོགས་པའི་
 དགོངས་སྦྱོང་ལྟ་བར་ཅན་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་བ་དང་། བརྒྱད་བ་འཛོལ་མོད་ཀྱས་འགོས་ནི། ཏྲ་ཤིན་ཏུ་མགོགས་པའི་རྒྱགས་རྩུང་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་དེ་སྟེ་མ་ལས་ལྷུང་བ་བཞིན་
 ལ་རུ་ཡོ་གས་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་སྟགས་བརྗོད་བ་ཅུམ་གྱིས་དབྱིངས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རང་གར་བའི་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དག་པའི་བདེ་
 ཚེན་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་པས་མཚོག་སྐྱབ་བ་དང་། དགུ་བ་དགུས་ཚང་བའི་འགོས་ནི། ཏྲ་ལ་རྒྱགས་རྩལ་ཇི་ཡོད་སྐྱུངས་ན་ཐོགས་བ་མེད་པར་འགོ་བ་བཞིན། ལ་ཏི་ཡོ་ག་རིག་
 བ་བཅིངས་གོལ་ལས་འདས་བ་ཉིད་རང་གནས་རང་བབ་ཡེ་གོལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་རང་བྱུང་བདེ་བ་ཚེན་པོ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྦྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གསུམ་

མདོན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་དེམ་དགུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏྲ་མཚོག་མོལ་པའི་དགོངས་པ་འདིར་འདུས་ཤིང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲོ་གཞིར་གྱུར་བས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲིམ་བྲུ་མར་གྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་དགུའི་ཅེ་རྒྱལ་མཚོག་གསང་ཚོགས་པ་ཚེན་པོར་ཐེག་པ་འོག་མ་རྣམས་འདུས་ཤིང་ཐེག་པའི་ཅེ་རྒྱལ་གོལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་རང་རིག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་མཚོན་མཚོན་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ལྷ་བ་སྟེ་ཏྲ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་དང་། ཏྲ་སྐད་གཉིས་པས་ནི་བདུའི་རིགས་ཀྱི་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་བསྐྱེད་ཚོགས་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞོན་པ་རང་སྐྱང་དབང་མཛད་བདུ་དབང་ཚེན་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད། ལྷག་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་ཚེ་ལུགས་དྲག་ལྷུར་བ་ཚོན་ཚེ་ཞིང་
བྱིན་བརྗོད་ཚེ་བ་སྟེ། ལོ་རྒྱུན་མཁན་པོའི་ལུང་ལས། འགྲོས་སྐད་ལུང་ལུང་བརྗོད་ཀྱིས་ཤིང་། ཐེག་དགུ་ཚུབ་དང་ས་ལམ་སྐྱང་མེད་ལ་གན་སྟེ་སྟེ་བརྗོད་དང་མུམ་ལག་སྒྲིག་འགྲོས་སྟོམ་པ་
ལུགས་ཤིང་། ལོ་ཉ་བསྐྱེད་དང་མཚོམས་ལེགས་གཟེངས་ཤིང་། གམ་ལུའི་ཉལ་དང་སྐྱང་མོའི་མདུམ་ཤིང་། མོལ་པའི་སྐབས་དང་འཛོལ་མོའི་འགྲོས་ཤིང་། དགུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དགུ་ ཚོགས་སྟེན་

འགྲོ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོད་པའི་ངར་དང་ལྡན་པས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་མ་ཆགས་པར་ཅན་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་དུ་བྱུང་བས་ས་
བཅུ་གསུམ་པ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་དང་སྐུར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་ལུས་རྫོགས་པ་སྟེ་རྟ་སྐྱད་ཆེ་བ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཐེངས་གཅིག་བསྐྱབས་པས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དུས་གཅིག་
ལ་ཚང་བ་བཞིན། ཏུ་ཞལ་ལ་ཏུ་གདོང་ལྡང་གྲུ་ལྷུང་དགའ། སྐུམ་སྐུམ་སེར་པོ། རྩོག་མ་དམར་པོ་སོགས་བདུ་ཏུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མས་མཚོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོས་རྟ་སྐྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལམ་
དུ་སྟོངས་བས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྐྱབས་ལ་ཤན་དབྱེ་བའི་རྟ་སྐྱད་ནི། ཏུ་མཚོག་འོལ་པའི་ལྷ་སྐྱབས་དགོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ལམ་གཞན་ལས་བསྐྱོད་པ་མཁྱོགས་པ་དང་།
ས་ལམ་བསྐྱོད་པ་ལ་མཁའ་པའི་རྩེ་མོར་སྐྱིན་པ་དང་། གསང་སྐྱབས་གཞན་ལས་ཁ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། རམ་དྲག་གི་གདུག་པ་འདུལ་བ་དང་། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐུར་དུ་སྐྱིན་
པའི་ཏུགས་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟ་མགྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐུར་གྱི་ལུང་གིས་བསྟན་ལ། སྐྱི་ཡི་རྟ་མགྱིན་དེ་ནང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་རྟ་མགྱིན་གྱི་སྐུ། གསང་བ་རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་

5

༄༅། །སྒྲིབ་གྲགས་རིག་གསུམ་རྟ་མཚོག་མོལ་པའི་རྩོ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་འདི་ངེས་པ་དོན་གྱི་པདྨ་དབང་ཚེན་དུ་ངོ་ཤེས་རྩལ་རྩོགས་བརྟན་པ་ཐོབ་ན་མཚོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་ལམ་དང་སྐྱུར་བ་ཐེག་པའི་ལ་ཤན་དབྱེ་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་གནད་གྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པའི་རྟ་སྐྱད་གཉིས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། བྱི་ཡི་རྟ་མགོན་ཚོ་བོའི་རྒྱུ་ བར་གི་རྟ་མགོན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ གསང་བ་རྟ་མགོན་རང་སེམས་འདི་ སེམས་ལས་ལོག་ན་བརྒྱབ་དུ་མེད་ སེམས་ཉིད་རྟ་མགོན་དུ་ཤེས་ན་ མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རང་ལས་རྟེན་ ཅིར་སྐྱང་ཅིར་སྟོང་ཅིར་ཐོབ་པ་ རྟ་མགོན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ རྒྱ་ཡི་ཚོ་འབྲུལ་རྟ་མགོན་སྐྱུ་རུ་གསལ་ གསུང་གི་རང་བཞིན་རྟ་སྐྱད་ཅི་སྒྲོགས་པ་ མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གསུང་དུ་མུ་ངན་འདས་ ཐུགས་གྱི་རང་བཞིན་རྟ་མགོན་ཅི་ཡང་གསལ་ ཚོས་སྐྱུ་མཚན་མེད་ངང་དུ་མུ་ངན་འདས་ འདི་རྣམ་རྩོགས་ན་རྟ་མགོན་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ གསང་སྐྱགས་ལ་ཤན་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས་ ཞེས་དང་། མཚོག་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་ལས། རྟ་མགོན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ རྣལ་འབྱོར་ལུས་ངག་སེམས་སུ་གཅིག་ ཅིར་སྐྱང་ཅི་ཐོས་ཅི་རྩོགས་པ་ རྟ་མགོན་ལས་

བརྟན

སྐྱུ་ཚོ་༡༡

5

བརྒྱད

ཚུལ་ཚུལ་།

༄༅། །གྲི་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་སྦྱད་དེ་བཀའ་བཞུགས་ཉན་པར་འགྲིང་སྲུང་དང་བཅས་པས་བཀའ་ཉན་ཞི་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་བཞུགས་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཡི་དམ་དཔལ་ཚེན་པོའི་རྟ་སྐད་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞུགས་ལམ་དུས་སྤྱི་ལ་འགྲོལ་པས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་དེ་བཞུགས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་རྫོང་འཕྲང་ལས། །རྟ་མཚོག་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལྷགས་པས། །ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཐབས་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་གཞོན་ལོ། །དེ་ལ་རྟ་སྐད་དང་པོ་བོས་པས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུམ་དུ་སྦྱང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་བཅོས་མ་བྱས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྫོགས་སོ། །རྟ་སྐད་བར་མ་བོས་པས། །སྦྱང་ཞིང་གྱི་དཔས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ག་ཚེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། །བྲག་ཚེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། །གོང་རུས་གྱི་རི་རབ་ཏུ་གྱུར་པས། །མ་མོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དགྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསམ་མོ། །རྟ་སྐད་ཐ་མ་བོས་པས། །མ་མོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བཀའ་འོག་ཏུ་འདུས་ནས་ཅི་བཅོལ་བ་བྱེད་ཅིང་སྤྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བཀའ་ཉན་གསུང་སྟོན་ཞེས་དེ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟ་སྐད་གསུམ་པོ་དེས་ལྟ་སྐྱོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་བརྟན་ཏེ། །རྟ་མཚོག་རོལ་པའི་ལྷགས་ཉིག་ལས། །གནས་ལྷགས་རྟ་

༥

ལྷོ། །ཡིན་ཉི་མི་ལམ་འདྲེ། ལྷང་བ་མ་འགགས་སྐྱུ་མ་འདྲེ། རང་བཞིན་བདེན་མེད་ཚུ་བླ་འདྲེ། ལྷང་མཁན་སེམས་ལ་ཚུམ་དབྱེད་བསམ། ཆེས་ཕྱི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ། ལྷང་ཉིད་དོ་རྗེ་ནམ་
 མཁའི་དགྲིལ། རྒྱལ་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ལོ་ན། འདི་ནི་གསལ་བ་ལའོ་ར་བ་སྟེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་ལྷ་ངན་འདས། ལའོ་ར་འདས་དབྱེད་མེད་དོན་ཉོགས་ན། གང་
 བཏུས་བདུ་དབང་གི་སྟེ། ཅི་སྟོན་གཟི་ལྡན་རོལ་བའི་ཡུམ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉ་སྐད་གཉིས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྐད་ཞེན་སྐྱུངས་པའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་དག་
 བཏུན་པ་གསུམ་སྐྱབ་བས་སྐྱོངས་པ་དང་། ལྷང་སྟོག་ཚུལ་བཟུངས་པ་སྐགས་ཀྱིས་སྐྱུངས་པ། སེམས་འབྲུལ་ཉོག་དག་བྱེད་སྟོང་བཞིའི་སྐད་རིམ་དང་དབྱེད་མེད་པའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་འཛོག་
 པ་དང་། དེ་སྟུང་གོམས་པས་ལས་ལྷང་སྟོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཉིའི་དབྱིངས་སུ་འགོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་གསུམ་བཅིངས་ཉེ། དོར་བཟུངས་ཀྱི་རྩ་ལམ་སྐྱུངས། ལུམ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བས་ལུ་བདེའི་རྣལ་
 འབྱོར་སྐྱབ། དེ་ལས་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ། དེ་ལས་མཁའ་འབྲུབ་མཁའ་ཡི་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རིས་མེད་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་དོ་རྗེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཚོག་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་

ལྷོ།

ཆེས་ཆེན་།

5

༭། །འགྲིང་རྒྱད་ནི་དཔལ་གྱི་རྟ་རྒྱད་པོས་ཙམ་ན་མ་མོ་རྣམས་འགྲིང་ཞིང་སྡོན་གྱི་ཐ་ཚོག་དང་དམ་ཚོག་ལས་མི་འདེལ་བའི་སྐུ་ལེན་ཏེ། ཞེས་འབྲུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་བདུ་རྒྱད་ཐེངས་གསུམ་
 བྱི་ ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་བདུ་བ་པའི་དང་པོས་ཁྲག་འབྲུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཕྱགས་དམ་བསྐྱུལ། གཉིས་པས་ཕྱ་མེན་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བསྐྱུལ། གསུམ་པས་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ལས་ལ་
 བསྐྱུལ་ནས་གཙོགས་ལ་དབབ་པ་སྟེ། བཀའ་བརྒྱད་རྫོང་འཕྲང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་བདུ་རྒྱད་ཐེངས་གསུམ་ནི། །ཚོས་ལ་དགྲ་བྱུང་སངས་རྒྱས་ར་མདའ་ལོག། །ཅེས་བྱ་སྟེ་ཐལ་མོ་བདུ་བ་པས་
 ཁྲག་འབྲུང་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བསྐྱུལ། ཞེས་དང། མཚོག་གཏེར་རྟ་ཡི་དགོངས་འདུས་ལས། དེ་ཚེ་མ་མོའི་འགོངས་རྒྱད་གྱིས་ དམ་ཚོག་དགོངས་ནས་སྐུར་འོངས་ཏེ་ བདག་གི་བསྐྱོ་བཞིན་
 བཀའ་ལུང་ཉན་ ཐལ་མོ་བྲག་རྩ་བདུ་བ་པ་ཡི་ བདག་ཅག་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་མཆི་ ཞེས་སོགས་འབྲུང་ངོ། །དེ་སྟེར་དཔལ་གྱི་རྟ་རྒྱད་གྱིས་སྡོན་བྱུང་སྡོན་པའི་རྣམ་ཐར། རྗེས་འཇུག་ཉམས་
 ལེན་དང་སྐུར་བས་བདུ་སྟེ། མ་མོའི་འགྲིང་རྒྱད་གྱི་ཕྱགས་དགོངས་པ་རང་བྱུང་གི་སྟོང་རྩོལ་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་སྐྱུང་གི་རོལ་རྩལ་དུ་གཤམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བདུ་རྒྱད་གྱི་སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་

ལྟེ

སྐུ་ཚོ་༡༡

བསྐྱེད་པས་སྤྱིན་ལས་བྱེད་པས་ན་གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ཏྲ་སྐད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཏྲོགས་པའི་ལྷ་བར་དགོངས། གྲོགས་སྤྱོད་པར་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་དོན་གྱི་ཏྲ་
སྐད་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བཙོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏྲ་མ་གྱིན། དེའང་རང་གི་རིག་པ་ཡི་ནས་མ་བཙོས་དེར་ཤར་བ་དང་། དེ་ལྷར་སྐྱེད་སྤྱོད་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་དབྱེངས་དང་ཡི་ཤེས་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཏྲ་མ་གྱིན་དབང་གི་དབྱིལ་ལའོར་དུ་བསྐྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་དོ་བོ་དོན་གྱི་ཏྲ་སྐད་དེ་རི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐེབས་པའོ། །ཏྲ་སྐད་སྤྱོད་པར་དགོངས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་
ཐབས་ཀྱི་ཏྲ་སྐད་དཔལ་ཆེན་ཆེ་བའི་ཏྲ་སྐད་དེ་ལ་དམ་ཚིག་རྗེས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཏྲ་སྐད་དང་པོ། གཉིས་པས་བཀའ་ལ་བྱང་། གསུམ་པས་དོན་བྱེད། མ་མོའི་འགྲིང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རང་རྒྱུད་
ཆེ་བའི་རྩམ་སྐད། བར་བ་བྱིན་རྒྱབས་རྗེས་ལྷན་གྱི་གདངས་སྐད། ཐམ་བྱུག་པོ་ལས་ལ་ཆས་པའི་རྩམ་སྐད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་བདེ་སྐད་ཐེང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་བདེ། གཉིས་པས་བག་བདེ།
གསུམ་པས་ཡིད་བདེའོ། །དཔལ་གྱི་ཆེ་བའི་ཏྲ་སྐད་ནི། རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་དབང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཅུ་ལྷུ་མཁྱོགས་ལྷུགས་ལྷན་གདོང་བ་ཡི་ཅུ། ཡི་ཉིའི་ཏྲ་དབྱངས་འཚོར་བ་ལས་ཅུ། ཞེས་དང་། བརྒྱ་

5

བརྟུག་ཅིག་

ཚུལ་ཚུལ་

༄༅། །འབྲུག་འབྲུག་འབྲུག་པའི་སྐྱེ་ ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུང་ཞིང་། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དབང་དུ་མི་འདུ་བ་དང་། ཏྲགས་མི་ཐོན། བགོ་བ་མི་ཉན་ན་བརྒྱ་
 དབང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱབ་ན་འགྲུབ་སྟེ་ཏྲ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་གྱི་དྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉད་གྱི་སྤངས་པ་དང་། ཤ་རུལ་ལ་སྦྱང་མ་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐེམ་ལས་འདའ་མི་རུས་པ་
 བཞིན་ལས་བྱེད་པར་འགྲུབ་བས་ཞི་རྒྱས་དྲག་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་དབང་གི་ལས་གྱི་གདུལ་བས་ན། ལས་གྱི་རྩ་བ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་དབང་དུ་བྱེད་པའང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྤངས་འདོད་པས་དང་པོ་དབང་གིས་སྲིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཏྲ་མཚོག་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་མ་འོངས་པའི་འགོ་བ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་
 པ་དག་ནི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་
 རྒྱུ་མ་ལྷ་བུའི་ཚུལ། །ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །དེ་ནི་སྤྲ་མེད་མཚོག་དམ་པ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་དེ་གོམས་པ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོར་

5

༄། །གསང་བའི་ཐུགས་དམ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བརྟའི་རྗེས་འདུག་འདིར་བཙོན་རིགས། །འདི་ལ་འོངས་པའི་དྲི་མ་མཆིས་གྱུར་ན། །སླ་མ་ཏྲ་མཆོག་རོལ་པའི་སྐྱེན་སྦྲུང་བཤགས། །དགོ་བ་དྲི་མེད་
 བརྟའ་སྦྲུང་གྱུ་ལ་བ། །བསྟན་དང་འགོ་ལ་ཐན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ། །ཁམས་གསུམ་རྒྱུང་སེམས་སྣང་བ་དབང་དུ་འདུས། །ཆོས་ཉིད་ཤུགས་དྲག་ཏྲ་མཆོག་ཅུ་ལ་རྗོགས་ཏེ། །ཀླུ་མ་མཁུལ་སྐྱུ་བཞིའི་གྲོང་དུ་
 འབྲིད་པ་དང་། །དོན་གཉིས་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་དབང་ཆེན་བརྟའི་ཏུ་གའི་ཏྲ་སྐད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བྲིས་པ་འདི་འང་རིག་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀླུ་མ་གྱི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བརྟའི་སྐྱུགས་རིག་འཛིན་པ་ཡེ་བརྟའ་མེ་
 ཤེས་དོ་རྗེ་ལ་རང་སྟོབ་གདོང་སྐྱུ་མཆོག་སྐྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་རྣམས་བཟང་ལོས་ཀྱི་ཉེན་དང་བྲི་གཞི་ཤོག་ལུ་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་བསྐྱེད་བ་མི་ལྟོག་ཅུ་དུ་བྲིས་པ་འདིས་གྲུབ་སྐྱུ་བ་ལྟེ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོགས་བཅུང་གྱུས་པའི་རྒྱུ་གྱུར་ཅིག །སྦྲ་དུ་མརྟའ་ཡོ། །།

བཅུ་གཉིས་འབྲིན།

ཆོས་ཚོན་༡༡